

A 2016-ban megindult bérfelzárkózás jótékony hatással volt a gazdasági növekedésre, azonban a munka termelékenységének növekedési ütemét tartósan meghaladó béremelkedés kockázatokkal jár, ami alkalmazkodási kényszert teremt mind a versenyszféra, mind a közsféra számára a munkatermelékenység növelése és a hatékonyság javítása érdekében.

Ezt állapította meg az Állami Számvevőszéknek (ÁSZ) a gazdasági növekedés tényezőiről készített legfrissebb elemzése. A számvevőszék honlapján olvasható tanulmány a 2008-2018 közötti gazdasági folyamatok elemzésével, a máig ható tendenciák azonosítása alapján a jövőbeni feladatokra vonatkozó következtetéseket igyekszik megfogalmazni. Előre bocsátja, hogy az elmúlt években a magyar gazdaság dinamikus és kiegyensúlyozott növekedési pályára állt. 2018-ban a bruttó hazai termék (GDP) csaknem 5 százalékkal nőtt, jelentős külkereskedelmi többlet keletkezett, és a felhalmozás meghaladta a GDP egynegyedét.

Az ÁSZ rámutat, hogy az elemzett időszakban a gazdasági növekedés üteme és a külkereskedelmi egyenleg változása között fordított összefüggés állt fenn: amikor a bruttó felhalmozás jelentősen nőtt, akkor a külkereskedelmi egyenleg számottevően romlott, de a külkereskedelmi egyenleg mindig aktívumot mutatott.

A külkereskedelmi jelentős többletét finanszírozási oldalról elsősorban az alapozta meg, hogy a háztartások és a nem pénzügyi vállalatok felhalmozási kiadásai a globális pénzügyi válság hatására lényegesen lecsökkentek, mindkét szektor nettó hitelnyújtóvá vált, és az elemzett tízéves időszak egészében az is maradt. Ugyanakkor a háztartások megtakarítási hajlandóságában 2016-tól lényeges változás állt be: 2015-re a devizahitelek kényszer-hiteltörlesztése befejeződött, a lakossági beruházások élénkülnek, a háztartások egyre több hitelt vesznek fel, és fogyasztásuk dinamikusan nő.

E változások következtében a háztartási szektor már kevésbé képes hozzájárulni a külkereskedelmi többlet finanszírozásához. Ez az egyik olyan tényező, amelyet a kiegyensúlyozott gazdasági növekedés szempontjából figyelembe kell venni – hangsúlyozza az elemzés. Ezért a külkereskedelmi egyensúly megőrzése azt kívánja meg, hogy a közsféra

túlköltekezése megszűnjön – mutat rá az ÁSZ.

2016-tól kezdve a keresetek dinamikusan nőttek, ami hozzájárult a háztartások fogyasztásának és felhalmozásának az emelkedéséhez, egyben gyengítette a külföldi munkavállalás vonzerejét is. Az eddigi béremelkedések bérfelzárkóztatásnak tekinthetők, ezért nem veszélyeztették a magyar gazdaság versenyképességét. A jövőre nézve azonban kockázatot jelent, ha az átlagkeresetek növekedése tartósan meghaladja a munka termelékenységének az emelkedését, mivel ez együtt jár a fajlagos munkaerőköltségek emelkedésével, az inflációs nyomás erősödésével, az importcikkre iránti kereslet bővülésével. Ez utóbbi két hatást a lakossági megtakarítások ösztönzésével, például a kamatbevételek adójának mérséklésével vagy elengedésével lehet ellensúlyozni – áll az elemzésben.

A fajlagos munkaerőköltségek növekedése alkalmazkodási kényszert jelent. Magyarország versenyképességének kulcskérdése a termelékenység növelése. A munkabérek dinamikus növekedése éppen erre ösztönöz – szögezi le az elemzés. Egyfelől a munkaerő a magasabb béreket megfizetni tudó, azaz termelékenyebb munkahelyek felé áramlik, másfelől kifizetődővé teszi a munkaerő technikával történő helyettesítését. Az elmúlt tíz évben a nem pénzügyi vállalkozások nettó hitelnyújtókká váltak, következésképpen komoly forrásokkal rendelkeznek a szükséges beruházásokhoz.

Az ÁSZ elemzése azt is bemutatja, hogy a közszféra béreinek dinamikus emelése rontja a költségvetés egyensúlyi helyzetét, viszont visszafogott béremelés esetén folytatódna az elvándorlás. Következésképpen a költségvetési szférában is a hatékonyság javításával szükséges megteremteni a bérfelzárkóztatás folytatásának fedezetét – állapítja meg a számvevőszék elemzése. Hosszabb távon a közszférában is a technikai, technológiai fejlesztések, a digitalizáció teremtik meg a munkatermelékenység és a hatékonyság növelésének feltételeit.

{irelatednews articleid="12889,9164,8637,13373,7874"}